

PEDAGOGICKÁ DOKUMENTÁCIA Z RUSKÉHO JAZYKA

ÚROVEŇ A1

Publikácia je spolufinancovaná zo zdrojov Európskeho spoločenstva v rámci riešenia projektu *Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách*.

Rozmnožovanie a šírenie tohto diela alebo časti akýmkoľvek spôsobom bez výslovného písomného súhlasu vydavateľa je porušením autorského zákona.

Pedagogická dokumentácia z ruského jazyka

Úroveň A1

©Autori

Mgr. Eva Gábrišová

Valentína Glendová

Mgr. Eva Kollárová

Mgr. Beata Vasinová

Autori častí *Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia:*

PaedDr. Katarína Bockaničová

Mgr. Dagmar Cagáňová, PhD.

PhDr. Denisa Ďuranová

Mgr. Jana Green

Mgr. Zuzana Mikolajová

Mgr. Jana Tyukosová

Recenzenti:

prof. PhDr. Eva Kollárová, PhD.

prof. PhDr. Eva Tandlichová, PhD.

Jazykové korektúry:

Ing. Galina Čížová

Prvé vydanie, 2009

Vydal: Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, P.O. Box 26, 830 00 Bratislava

Vytlačil: Tlačiareň BRATIA SABOVCI, s.r.o., Zvolen

ISBN 978-80-89225-70-5

Obsah

ÚVOD	4
I KOMPETENCIE	5
II VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE	6
III KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE	6
1 Jazyková kompetencia	7
2 Sociolingvistická kompetencia	7
3 Pragmatická kompetencia	7
IV KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI	8
1 Počúvanie s porozumením	8
2 Čítanie s porozumením	8
3 Písomný prejav	8
4 Ústny prejav	9
Ústny prejav-dialóg	9
Ústny prejav – monológ	9
V KOMUNIKAČNÉ SPÔSOBILOSTI A FUNKCIE KOMUNIKÁCIE	9
VI SLOVNÁ ZÁSoba	32
Témy pre komunikačné úrovne	32
Vybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň A1	34
VII VYBRANÉ UČEBNÉ PLÁNY	39
LITERATÚRA	44

Úvod

Cieľom predkladanej pedagogickej dokumentácie z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie (cieľový program) vychádza z návrhu modelu vyučovania cudzích jazykov v štátnom vzdelávacom programe.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu: *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

Dokument definuje jednotlivé kompetencie ako „*súhrn vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú osobe konať*“, pričom:

- „**Všeobecné kompetencie** sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.
- **Komunikačné jazykové kompetencie** sú tie, ktoré umožňujú osobe konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.
- **Kontext** označuje konfiguráciu udalostí a situačných faktorov (fyzických aj iných), do ktorých sú situované komunikačné akty.
- **Jazykové činnosti** predstavujú uplatňovanie vlastnej komunikačnej jazykovej kompetencie pri plnení úlohy v konkrétnej oblasti spracovania.
- **Stratégia** je organizovaný, zámerný a riadený postup úkonov, ktorý si jednotliviec vyberie na splnenie ním zvolenej úlohy alebo úlohy, ktorú má nariadenú.
- **Úloha** je definovaná ako také zámerné konanie, ktoré jednotliviec pokladá za potrebné na dosiahnutie daného výsledku v kontexte riešeného problému.“ (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie, ŠPÚ Bratislava 2006, s.12 - 13).

Dokument ďalej definuje jednotlivé komunikačné úrovne:

- **základná úroveň A** nazvaná **Používateľ základov jazyka**, ktorá sa ďalej delí na **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom) a **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),
- **mierne pokročilá úroveň B** nazvaná **Samostatný používateľ**, ktorá sa ďalej delí na

úroveň B1 (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň)

a **úroveň B2** (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných komunikačných situáciách),

- **pokročilá úroveň C** nazvaná ***Skúsený používateľ***, ktorá sa ďalej delí na

úroveň C1 (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte)

a **úroveň C2** (fáza celkového operačného využitia jazyka v akomkoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoriť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Za účelom vypracovať podrobnú pedagogickú dokumentáciu, ktorá by vytvorila ideálne podmienky pre dosiahnutie vyššie uvedených úrovni stanovených vo formálnom vzdelávaní na úrovni A1 až B2, bolo nevyhnutné v prvej fáze navrhnúť relevantný učebný plán a v druhej fáze vytvoriť koncepciu pre tvorbu cieľového programu ako prostriedku pre dosiahnutie stanovených úrovni. Keďže cieľová skupina žiakov sa vo formálnom vzdelávaní, a to najmä v ZŠ, odlišuje úrovňou kognitívnych spôsobilostí, ktorá sa neustále vyvíja, bolo nevyhnutné pre vytvorenie efektívneho učebného plánu presnejšie špecifikovať stanovené úrovne s prihliadnutím na psychohygienické možnosti žiaka. SERR podporuje jemné členenie úrovni podľa potrieb užívateľov a navrhuje niekoľko možností členenia.

Nová koncepcia pedagogickej dokumentácie z cudzích jazykov má za cieľ vytvoriť rámec pre dosiahnutie jednotlivých referenčných úrovni vo vybraných CJ tak, aby boli vytvorené efektívnejšie podmienky pre výučbu CJ v rámci skvalitnenia usporiadania obsahu. Obsah učiva pre všetky uvedené cudzie jazyky: AJ, NJ, FJ, RJ, ŠJ a TJ bol usporiadaný na základe nasledujúcich požiadaviek:

- definovať všeobecné, medzipredmetové a jazykové kompetencie v súlade so SERR,
- synteticky usporiadať všetky kompetencie (vrátane ich jednotlivých častí), nakoľko umožňujú učiteľovi rýchlu orientáciu v základných častiach, ktoré potrebuje na prípravu svojej hodiny, resp. sekvencie,
- presne zadefinovať lexikálne témy a kvantitatívne vymedziť základné lexikálne jednotky v rámci jednotlivých referenčných úrovni.

I Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj komunikačné jazykové kompetencie, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapája sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

II Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Učiaci sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získať uvedomelo nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

III Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhlásť svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,

- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

IV Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,

- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

4 Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšom tempe reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

V Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie

V prvej časti pedagogickej dokumentácie boli pre všetky jazyky rovnako zadefinované jednotlivé všeobecné kompetencie podľa referenčných úrovní.

Samotná koncepcia je vytvorená za účelom konštruovania obsahu podľa presne stanovených kritérií. Jednotlivé časti pedagogickej dokumentácie sú uvedené v komunikačnom kontexte a v nadväznosti na ostatné časti komunikačných kompetencií, čím vytvárajú komunikačný kontext.

Napríklad **Spôsobilosti** súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa žiak stretne až na vyšších úrovniach, v logickej nadväznosti po zvládnutí základných jazykových funkcií. Časť **Aplikácia funkcie** je zoznamom

vyjadrujúcim pragmatické zručnosti, ktorý nie je uzavretý a charakterizuje jednotlivé úrovne. Jeho cieľom je poskytnúť učiteľovi základný rámec pre rozvoj jazykových zručností v súlade s príslušnou úrovňou. Jednotlivé formulácie musia zodpovedať príslušnej úrovni, čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Vyššie úrovne jazykového prejavu sú charakteristické úzkou prepojenosťou na všeobecné a sociolingvistické kompetencie. **Jazykové prostriedky** charakterizujú uvedené funkcie a ich ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne použitie, resp. vyjadrenie jednotlivých funkcií komunikácie. Časť **Jazykový register** má za úlohu dať do pozornosti základné sledované ciele. V súlade s jednotlivými úrovňami SERR rekapituluje požiadavky kladené na žiaka. Priamo prepája jazykovú a všeobecnú časť pedagogickej dokumentácie a umožňuje tiež tvorcom spresniť svoj prístup a naznačiť cestu na dosiahnutie sledovaných cieľov. Ovládanie **Jazykovej a interkultúrnej dimenzie** umožní žiakovi, aby sa prispôbil od najnižšej úrovne ovládania jazyka zásadám sociálnej kohézie v cieľovej/výchrajine/ách. Patria sem aj interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách žijúcich v európskej spoločnosti a akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami.

Jazyková a interkultúrna dimenzia vo vyučovaní cudzích jazykov sa dá budovať nielen v škole, ale aj v rámci samovzdelávania na základe využitia autentických materiálov (hudba, literatúra, video, internet, DVD). V školskom prostredí budovanie interkultúrnej kompetencie zahŕňa:

- rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...),
- vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti,
- schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr,
- schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Najdôležitejšie a pravdepodobne rozhodujúce kompetencie „učiacych sa“ a „učiteľov“ pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom;
- kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiadúce zovšeobecnenia, predsudky a stereotypy;
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebecku a etnocentrizmu; otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných;
- myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť.

Chceli by sme zdôrazniť, že jednotlivé spôsobilosti na seba nenaväzujú, ale vytvárajú samostatný základný komunikačný kontext. Z daného dôvodu ich môže učiteľ kombinovať a neustále tak vytvárať nové komunikačné kontexty podľa vyučovacích potrieb žiakov v triede. Časť **Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia** nie sú povinné, ale odporúčané. Učiteľ ich môže dopĺňať podľa potrieb efektívneho jazykového vzdelávania v triede.

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie stanovených pre úrovne A1 až B2 podľa SERR pre jazyky:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postťažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybniť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť

12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodať odvahu/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Prípomenúť Kondolovať Gratulovať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Korešpondovať Začať list Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad
22. Obohatiť / Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	Podčiarknuť / dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa na diskusii / Argumentovať	Navrhnuť novú tému / nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme / k bodu diskusie
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru

25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku
-----------------------	---

Prehľad výskytu spôsobilostí na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky :

Spôsobilosti	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočuť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť svoj názor				
5. Vyjadriť svoju vôľu				
6. Vyjadriť svoju schopnosť				
7. Vnímať a prejavovať svoje city				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti				
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým				
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku				
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku				
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené				
25. Porozprávať niečo				

СПОСОБНОСТЬ 1 : «НАЧАТЬ РАЗГОВОР, ИСХОДЯ ИЗ КОНКРЕТНОЙ СИТУАЦИИ»

УРОВЕНЬ A1

Spôsobnosť č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň A1

Spôsobnosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Начать разговор, исходя из конкретной ситуации	Обратить на себя внимание <i>Upútať pozornosť</i>	Скажите, пожалуйста, ... Извините, ... Простите ... Разрешите ... Вы не скажете, ... Познакомьтесь, пожалуйста, ... Познакомьтесь ...	Rozkazovací spôsob slovies	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu a neverbálnou komunikáciou. V komunikácii sa uplatňuje hovorový štýl. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialóg, príbeh, úryvok a dramatizácia rozprávky, riekanka, pesnička, básnička, komiks a pod.	Dodržiavať pravidlá slušnosti v komunikácii. Upozorniť na interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru.
	Приветствовать <i>Pozdraviť</i>	Доброе утро! Добрый день! Добрый вечер! Здравствуй (-те)! Привет!	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.		
	Отвeтить на приветствие <i>Odpovedať na pozdrav</i>	Здравствуй (-те). Добрый день. Доброе утро. Добрый вечер. Привет.	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.		
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Поблагодарить и выразить свою признательность <i>Podakovať a vyjadriť svoje uznanie</i>	Спасибо. Спасибо за ... Большое спасибо. Я благодарю за ... Мы благодарим за ...	Citoslovce vo významе присудku. Časovanie slovies v prítomnom čase Krátke tvary prídavných mien		
	Попрощаться <i>Rozlúčiť sa</i>	До свидания. Пока. Спокойной ночи! Счастливого пути!	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.		

СПОСОБНОСТЬ 2 : «ВЫСЛУШАТЬ И ИНФОРМИРОВАТЬ» УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 2: „Vypočuť si a podať informácie“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Выслушать и информировать <i>Vypočuť si a podať informácie</i>	Получить информацию <i>Informovať sa</i>	<p>Как тебя зовут? Откуда ты? Скажите, пожалуйста, это..? Как поживаешь? Что у тебя (у вас) нового? Разрешите узнать ваше имя и отчество? Вы можете мне дать ваш адрес? Когда это было? Не могли бы вы мне сказать ...</p>	Intonácia opytovacích viet s opytovacím zámenom aj bez neho.	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie, plagáty, krátky telegram, jednoduchý telefonický rozhovor, pohľadnica, blahoželenie, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.</p>	<p>Najdôležitejšie verejné a súkromné služby (« kde a čo žiadať ») : pošta, banky, miestne úrady (radnice), polícia...</p>
	Подтвердить (настаивать на чём-либо) <i>Potvrdiť (trvať na niečom)</i>	<p>Да, это так. Это Красная площадь. Да, конечно. Хорошо. Очень хорошо. Я уверен, что ...</p>			
	Включить информацию <i>Začleniť informáciu</i>				
	Ответить на просьбу <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Пожалуйста. С удовольствием.			

СПОСОБНОСТЬ 3 : «ВЫБРАТЬ ИЗ ПРЕДЛАГАЕМЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ» УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 3: „Vybrať si z ponúknutých možností“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Выбрать из предлагаемых возможностей <i>Vybrať si z ponúknutých možností</i>	Определить <i>Identifikovať</i>	Пример: Это город Братислава.	Sklňovanie podstatných mien. Štruktúra oznamovacej vety.	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávania, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklama a pod.	Dodržiavať základné pravidlá a postoje pri nákupoch (vedieť pozdraviť, spresniť výber, zaplatiť, atď.) a upozorniť na interkultúrne rozdiely.
	Описать <i>Opísať</i>	Пример: Город Братислава – столица Словакии. Он лежит на берегу Дуная.			
	Подтвердить. Выразить несогласие. Исправить. <i>Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)</i>	Да, это так. Нет, это не так, а ...			

СПОСОБНОСТЬ 5 : «ВЫРАЗИТЬ СВОЁ ЖЕЛАНИЕ» УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 5 „Vyjadriť svoju vôľu“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Выразить своё желание <i>Vyjadriť svoju vôľu</i>	Выразить свои желания /мечты <i>Vyjadriť svoje želania/túžby</i>	Я хочу ... Я мечтаю	Slovné spojenie byť, стать кем?+inštrumentál	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu.	Vyjadriť túžby a želania primerane komunikačnej situácii, identifikovať základné spoločenské normy pri vyjadrení želaní a túžob, napr. upozorniť žiaka na direktívny tón, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.
	Выразить свои планы (ближайшие и будущие) <i>Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)</i>	На следующей неделе я ... Мы будем ...	Budúci čas slovies. Slovné spojenia: на этой, будущей (следующей), прошлой неделе; в этом, в будущем (в следующем), прошлом году.	Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduchý telefonický rozhovor a pod.	

СПОСОБНОСТЬ 6 : «ВЫРАЗИТЬ СВОИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ» УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 6: „Vyjadriť svoju schopnosť“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Выразить свои способности и умения <i>Vyjadriť svoju schopnosť</i>	Показать свои знания <i>Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia</i>	Я знаю ... Я узнал, что ...	Časovanie slovesa znáť, уме́ть, мо́чь а ich správne používanie pri komunikácii.	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduchý telefonický rozhovor, pozvánka, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Zájmy a koníčky mládeže (šport, hudba...)
	Высказать своё незнание <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Я не знаю, как (что, где, кто, когда ...)			
	Высказать своё умение что-либо делать <i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	Я умею (могу) + инфинитив			

СПОСОБНОСТЬ 7 : «ВОСПРИНИМАТЬ И ПРОЯВЛЯТЬ СВОИ ЧУВСТВА» УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 7: „Vnímať a prejavovať svoje city“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Восприимать и проявлять свои чувства <i>Vnímať a prejavovať svoje city</i>	Проявить свою радость, удовлетворение <i>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie</i>	Какой хороший день! Ах, как хорошо! Как здорово! Как красиво! Прекрасно!	<p>Časovanie slovesa <i>bojať sa</i> a? správne používanie slovesa <i>boleť</i> v rôznych významoch: a) <i>boleť</i> (чем?) гриппом b) <i>У меня</i> болит глаз, (болят глаза). c) Мы болеем за «Слован» Братислава.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: spoločenská komunikácia, dialógy, krátke oznámenie, jednoduchý telefonický rozhovor, krátke blahoželanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.</p>	<p>Poukázat na rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod.) s príkladmi na kultúrne aspekty krajiny.</p>
	Выразить печаль, удрученность <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	Жалко, что ... Мне неприятно. Мне грустно.			
	Проявить симпатию <i>Vyjadriť sympatie</i>	Ты мне нравишься. Давай дружить!			
	Выразить физическую боль <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>	Мне больно. У меня болит (-ят) ...			
	Успокоить, подбодрить, помочь набраться смелости <i>Utesiť, podporiť, dodať odvalu</i>	Всё нормально. Не беспокойся! Всё будет в порядке. Не бойся! Не бойтесь! Всё хорошо.			

СПОСОБНОСТЬ 8 : «ВЫРАЗИТЬ ОЖИДАНИЯ И РЕАГИРОВАТЬ НА НИХ» УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Выразить ожидания и реагировать на них <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Выразить надежду <i>Vyjadriť nádej</i>	У тебя будет всё хорошо. У тебя всё получится.	Краткий tvar прídavných mien	Komunikačný kontext sa realizuje formou diálogu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialóg, pozvánka, jednoduchý telefónický rozhovor, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Poukázat na medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, prejavenie účasti s iným človekom v prípade problémov primerane veku žiaka a ním dosiahnutej komunikačnej úrovne.
	Выразить разочарование <i>Vyjadriť sklamanie</i>	А я тебе (вам) верил! Мы тебе (вам) верили!			
	Выразить страх, беспокойство <i>Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu</i>	Я боюсь, что ... Мне страшно!			
	Заверить в чём либо <i>Ubezpečiť</i>	Не бойся! Не бойтесь! Всё будет хорошо.			
	Выразить облегчение <i>Vyjadriť úľavu</i>	Ух! Наконец-то! Как хорошо, что всё прошло (закончилось).			
Выразить удовлетворение <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Выразить удовлетворение <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Я рад (-а) ... Я доволен (довольна). Мне нравится.	Краткий tvar прídavných mien		
	Выразить недовольствие, пожаловаться <i>Vyjadriť nespokojnosť, postažovať si</i>	Я недоволен (недовольна). Мне (нам) не нравится.			
	Узнать, кто доволен (недоволен) кем-либо, чём-либо <i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</i>	Ты (не)доволен ...? Тебе (не) нравится ...?			

СПОСОБНОСТЬ 9 : «ПРЕДСТАВИТЬ СВОИ УВЛЕЧЕНИЯ И СВОЙ ВКУС»

УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 9: „Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Представить свои увлечения и свой вкус <i>Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus</i>	Выразить, что мне нравится <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	Мне нравится ... Я люблю ...	Slovné spojenie: prítomný čas slovies + infinitív Záporná časťica <i>ne</i> so slovesami Používanie 3. stupňa prísloviek	Ústny prejav formou jednoduchého monológu – oboznámiť okolie o záľubách alebo formou dialógu – reagovať a vyjadriť svoj postoj v rámci vzniknutých situácií - jednoduché aktuálne témy Písomný prejav: napísať jednoduchý text opisujúci záľuby a postoje voči prostrediu – jednoduchý osobný list, reagovať na prežité situácie a zážitky v minulosti – jednoduchý osobný list.	Aktivity voľného času, porovnať rôzne druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka
	Выразить своё отрицательное отношение к кому-либо/чему либо <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	Я не люблю ... Мне не нравится ...			
	Выбрать из предлагаемого то, что нравится больше всего <i>Vybrať si z ponúknutých možností najobľúbenejšiu</i>	Больше всего я люблю ... Больше всего мне нравится ...			

СПОСОБНОСТЬ 11 : «ОПРЕДЕЛИТЬ, СООБЩИТЬ И ПРИНЯТЬ ПРАВИЛА ИЛИ ОБЯЗАННОСТИ»

УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 11: „Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti“ Úroveň 1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Определить, сообщить и принять правила или обязанности Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Выразить приказ Vyjadriť príkaz/zákaz	Открой (-те) окно! Слушай (-те)! Повесь (-те)!	Používanie výrazov можно, нельзя Budúci čas slovies	Komunikačný kontext sa realizuje formou krátkeho dialógu s uplatnením hovorového alebo administratívneho štýlu.	Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou
	Выразить моральную или социальную норму Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu	Поздоровайся! Поздоровайтесь! Уступил (-те) место старшим!		Vyjadrenie požiadaviek a sťažností, súhlasu a odmietnutia aj formou jednoduchého monológu, základné frázy	Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov
	Получить разрешение Získať povolenie, súhlas	Можно открыть окно?		Типы текстов: простые диалоги несущие базовые команды и просьбы, требования и отказы.	
	Дать разрешение, разрешить что-либо Dať súhlas, potvrdiť niečo	Пожалуйста. Да, можно. Вы можете смотреть телевизор.			
	Отказать Odmietnuť	Нет, нельзя.			
	Запретить Zakázať	Не делай это!			
	Воспротивиться запрету Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybniť zákaz	Почему нельзя? Им можно, а нам нельзя?!			
	Угрожать Vyhrožovať sa	Ну, подожди! Ты у меня получишь!			
	Обещать Sľubiť	Извини, я больше не буду. Я буду слушаться.			

СПОСОБНОСТЬ 12 : «РЕАГИРОВАТЬ НА НЕСОБЛЮДЕНИЕ ПРАВИЛ ИЛИ ОБЯЗАННОСТЕЙ» УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 12: „Reagovať na nespĺnenie pravidiel alebo povinností“ Úroveň A1

Spôsobilosťi	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать на несоблюдение правил или обязанностей <i>Reagovať na nespĺnenie pravidiel alebo povinností</i>	Обвинить. Признать свою вину <i>Obviniť, obviníť sa, priznať sa</i>	Это твоя вина. Я виноват.	Rozkazovací spôsob slovies Záporná časťica <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje formou stručného dialógu alebo monológu s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy	Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosti, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom
	Извиниться <i>Ospravedlniť sa</i>	Извини (-те)! Прости (-те)!			
	Отрицать обвинение <i>Odmietnuť obvinenie</i>	Я не виноват! Я это не сделал.			
	Упрекать <i>Vyčítať</i>	Как тебе не стыдно!			

СПОСОБНОСТЬ 13 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ЧТО-ЛИБО (СЛУЧАЙ ИЛИ СОБЫТИЕ)»
УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать на что-либо (случай или событие) <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Выразить интерес к чему-либо <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Примеры: Я тоже хочу стать космонавтом. Я тоже пойду с вами в кино. Это очень интересно.	<p></p> <p></p> <p></p> <p>Záporná časť sa ne</p> <p>so slovesami</p>	<p>Komunikácia sa realizuje v podobe jednoduchého dialógu.</p> <p>Jednoduché rozprávanie príbehu, opis udalostí a činností s uplatnením hovorového štýlu</p> <p>Typy textov: jednoduché osobné listy, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy</p>	<p>Obľúbené rozprávky a príbehy detí na Slovensku a v krajinách cieľového jazyka</p>
	Выразить интерес к рассказу кого-либо <i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>	Не может быть!			
	Выразить удивление <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Ничего нового. Ты нас не удивил.			
	Выразить, что это меня не удивило <i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo</i>	Меня это не интересует.			
	Проявить незаинтересованность <i>Vyjadriť nezáujem</i>				

**СПОСОБНОСТЬ 14 : «ПРЕДЛОЖИТЬ И РЕАГИРОВАТЬ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕ»
УРОВЕНЬ A1**

Spôsobilosť č. 14: „Ponúknuť a reagovať na ponuku“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Предложить и реагировать на предложение <i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	Выразить просьбу <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	Дай мне, пожалуйста, ... Покажи ...	Rozkazovacie a zvolacie vety Skloňovanie podstatných mien	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky	Zdvorilo ponúknuť pomoc, prijať ju alebo odmietnuť. Stolovania na Slovensku a v cieľovej krajine. Nákup šiat a obuvi (vzťahy zákazník a personál)
	Ответить на просьбу <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Пожалуйста. Конечно.			
	Предложить сделать что-либо сообща <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</i>	Ты придёшь ко мне сегодня? Спроси у дедушки.			
	Предложить сделать что-либо сообща <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonal</i>	Давай посмотрим телевизор! Давайте играть в футбол!			
	Предложить помощь (сделать что-нибудь вместо кого-либо другого) <i>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</i>	Я вам помогу.			
	Предложить что-либо одолжить/подарить <i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i>	Возьми. Бери. Дарю.			
	Ответить на предложение кого-либо. <i>Odpovedať na návrh niekoho iného</i>	Спасибо. С удовольствием.			

СПОСОБНОСТЬ 15 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОЙДЕТ В БУДУЩЕМ» УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что произойдет в будущем <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti</i>	Предупредить кого-либо о чём-либо <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Осторожно! Внимание! Двери закрываются! (v metre)	Genitív podstatných mien pri vyjadrení želania	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, krátke a jednoduché novinové správy	Vedieť zdvorilo požiadať o radu, pomoc a vedieť zdvorilo odpovedať. Moje plány do budúcnosti Rôzne formy želaní, napr. do nového roka, narodeniny...
	Посоветовать <i>Poradiť</i>	Купи ... это очень красиво.			
	Придать смелости/поддержку <i>Dodať odvahy/Podporiť</i>	Быстрее! Смелее! Ты победишь!			
	Выразить желание <i>Adresovať niekomu svoje želanie</i>	Я хочу ...			

СПОСОБНОСТЬ 17 : «РЕАГИРОВАТЬ ПРИ ПЕРВОЙ ВСТРЕЧЕ» УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать при первой встрече <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Представить кого-нибудь <i>Predstaviť niekoho</i>	Папа, познакомься, это ...	Rozkazovací spôsob slovies	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Vedieť predstaviť seba aj iných. Např. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si vymenia bozk na líce, atď. Zdvorilostné frázy pri zoznámení.
	Представиться <i>Predstaviť sa</i>	Разреши (-те) представиться. Меня зовут ...			
	Реагировать на чьё-то представление <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	Очень приятно. Рад (рада) с тобой (с вами) познакомиться.			
	Приветствовать <i>Privítať</i>	С приездом! Добро пожаловать!			
	Прознесті тост <i>Predniesť prípitok</i>	За здоровье!			

СПОСОБНОСТЬ 19 : «ЗВОНИТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ» УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 19: „Telefonovať“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Звонить по телефону <i>Telefonovať</i>	Начать, поддержать и закончить телефонный разговор <i>Začať rozhovor, udržiavať rozhovor, ukončiť telefonický rozhovor</i>	Алло! Да. Позовите, пожалуйста, ... Я могу говорить с ...? До свидания.	Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámen, časovanie slovies.	Forma jednoduchých otázok a odpovedí, v prípade potreby žiak vie predstaviť sa a vyžiadať si osobu, s ktorou si želá hovoriť. Prítomný podmieňovací spôsob ovláda zatiaľ pasívne, bez systematického precvičovania.	Tiešňové volania (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc...) Základné pravidlá pri predstavovaní sa

СПОСОБНОСТЬ 20 : «ОБМЕНИВАТЬСЯ МНЕНИЯМИ, РАЗГОВАРИВАТЬ С КЕМ-ЛИБО» УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 20: „Vymieňať si názory, komunikovať s niekým“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Обмениваться мнениями, разговаривать с кем-либо <i>Vymieňať si názory, komunikovať s niekým</i>	Завести разговор <i>Začať rozhovor</i>	Знаете, что ...	Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámen, časovanie slovies.	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu a neverbálnou komunikáciou (vyjadrenie jednoduchých pocitov - radosť, smútok, hnev). Typy textov: rozhovory, úryvok, jednoduché listy, e-mail, sms, ilustrované rozprávky, jednoduchý komiks	Základné pravidla slušnosti pri rozhovoroch s prihliadnutím na špecifika komunikačného kontextu a komunikačných partnerov Vzťahy medzi rodičmi a deťmi, mužmi a ženami, staršími a mladšími Spôsob vyjadrovania a správania svedčí o správnej výchove v rodine a v škole.
	Взять инициативу <i>Ujať sa slova v rozhovore</i>	Можно, я скажу.			
	Попросить слова <i>Vypýtať si slovo</i>	Можно мне сказать?			
	Вра́тиť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i>				

СПОСОБНОСТЬ 24 : «УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА, ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ, МОИ АРГУМЕНТЫ БЫЛИ ПОНЯТЫ»

УРОВЕНЬ A1

Spôsobilosť č. 24 „Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Убедиться, что мои слова, то, о чём я говорил, мои аргументы были поняты <i>Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené</i>	Убедиться в том, что слушатели меня поняли <i>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</i>	Вам понятно, что я сказал? Вам всё понятно?	Intonácia opytovacej vety bez opytovacieho zámena	Komunikačný kontext prebieha formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke príbehy, krátke rozhovory, ilustrované príbehy	Snaha o nadviazanie známosti s cudzincom, ktorého jazyk ovládame len čiastočne. Zdvorilo požiadať o zopakovanie alebo pomalšie rozprávanie. Ak chce niekto ovládať cudzí jazyk, nesmie mať strach začať rozhovor s cudzincom.
	<i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i>				
	Убедиться в правильности понимания проблемного слова, фразы <i>Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy</i>	Скажите, пожалуйста, как это правильно сказать по-русски? Скажите, пожалуйста, как это будет по-русски?			
	<i>Nahradit zabudnuté/neznáme slovo</i>				
	Искать слово, предложение <i>Hľadať slovo/vetu</i>	Я не могу вспомнить, как это называется /как это сказать по-русски.			
	Исправиться, вернуться к разговору <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>				

Odporučné spôsobilosti

СПОСОБНОСТЬ 10 : «РЕАГИРОВАТЬ В ОБОСТРЁННОЙ СИТУАЦИИ» УРОВЕНЬ A1 Spôsobilosť č. 10 : „Reagovať vo vyhrotenej situácii“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Реагировать в обострённой ситуации <i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i>	Выразить свой гнев, плохое настроение <i>Vyjadríť svoj hnev, svoju zlú náladu</i>	Перестань (-те)! Замолчи (-те)! Я не хочу тебя (вас) слушать! Оставь (-те) меня в покое!	Rozkazovací spôsob slovies
	Реагировать на гнев, на плохое настроение кого-либо <i>Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</i>	Не кричи (-те)! Успокойся (-тесь)!	
	Обижать <i>Urážať</i>	Иди отсюда! Ты глупый!	
	Ругать <i>Nadávať</i>	Дурак! Дураки!	

**СПОСОБНОСТЬ 16 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОШЛО»
УРОВЕНЬ A1**

Spôsobilosť č. 16 : „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti“ Úroveň A1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Реагировать на то, что произошло <i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i>	Вспомнить что-либо / кого-либо <i>Spomenuť si na niečo/nieкого</i>	Это был, (-а, -о, -и) ...	Minulý čas slovies
	Высказать, что я что-то / кого-то забыл <i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i>	Я забыл, ... Не помню	
	Напомнить <i>Pripomenúť</i>	Помнишь ...?	
	Соболезновать <i>Kondolovať</i>		
	Поздравлять <i>Gratulovať</i>	Дорогая мама! Поздравляю тебя с днём рождения.	

**СПОСОБНОСТЬ 18 : «ПЕРЕПИСЫВАТЬСЯ»
УРОВЕНЬ A2**

Spôsobilosť č. 18 : „Korešpondovať“ Úroveň A2

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Переписываться <i>Korešpondovať</i>	Начать писать письмо <i>Začať list</i>	Здравствуй (-те)! Дорогой (-ая) ...	Sklňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámen, časovanie slovies.
	Закончить письмо <i>Ukončiť list</i>	До свидания.	
	Переписываться <i>Korešpondovať</i>		

VI SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. V osnovách, ktoré sa používali doteraz, bola slovná zásoba naznačená len vymedzením tematických okruhov pre jednotlivé ročníky ZŠ a SŠ, v rámci ktorých sa mal žiak vedieť vyjadriť. Zostávalo na učiteľovi, resp. na učebnici, ktorú používal, akú slovnú zásobu a v akom rozsahu si ju žiak osvojil.

Predložené osnovy prezentujú požiadavky na osvojenie si slovnej zásoby oveľa konkrétnejšie a sú založené na kritériách pre ovládanie cudzieho jazyka podľa úrovni (A1, A2, B1, B2) vymedzených v *Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky*. Autori osnov síce tiež vychádzajú z idey, že slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých prípadoch (najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike) prelína.

Prvým krokom bolo preto stanovenie základných tematických okruhov (spolu 21 tém), ku ktorým boli priradené podtémy bližšie špecifikujúce základné témy, najmä podľa úrovni ovládania cudzieho jazyka. Všetky témy ako aj podtémy sú spoločné pre všetky jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách, avšak ich naplnenie konkrétnou slovnou zásobou je urobené pre každý jazyk zvlášť.

Druhým krokom bol teda výber základnej slovnej zásoby (pre úroveň A1 a A2) a jej rozšírenie o tematicky a štylisticky špecifickejšiu lexiku (pre úroveň B1 a B2) pre jednotlivé cudzie jazyky. Pri začleňovaní lexiky autori postupovali tak, že začali s výberom slovnej zásoby pre najnižšiu úroveň. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navššenie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).

Autori osnov si nenárokujú na absolutizáciu tohto dokumentu, t. j. že vyčerpali všetky možnosti začlenenia lexiky. Predmetný materiál by mal slúžiť ako východisko a základné vodítko pre výučbu a osvojenie si potrebnej slovnej zásoby, aby sa žiak (na úrovni A1 – B2) vedel relevantne dohovoriť v ústnej i písomnej forme v komunikačných situáciách zodpovedajúcich potrebám učiacich sa.

Témy pre komunikačné úrovne

Uvádame zoznam tém pre komunikačné úrovne A1 až B2:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje

Rodina - vzťahy v rodine

Národnosť/štatná príslušnosť

Tlačivá/dokumenty

Vzťahy medzi ľuďmi

Náboženstvo

Domov a bývanie

Môj dom/byt

Zariadenie bytu

Domov a jeho okolie

Bývanie v meste a na dedine

Spoločnosť a životné prostredie

Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo,

starostlivosť o zdravie

Ľudské telo

Fyzické charakteristiky

Charakterové vlastnosti človeka

Choroby a nehody

Hygiena a starostlivosť o telo

Zdravý spôsob života

Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky

Osobná doprava

Príprava na cestu a cestovanie

Turistika a cestovný ruch

Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Pracovné činnosti a profesie

Školský systém

Celoživotné vzdelávanie

Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna

Počasie

Rastliny/flóra

Klíma

Človek a jeho životné prostredie

Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Knihy a čítanie

Rozhlas, televízia a internet

Výstavy a veľtrhy

Kultúra a jej vplyv na človeka

Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie

Stravovacie návyky

Mäso a mäsové výrobky

Zelenina a ovocie

Nápoje

Cestoviny a múčne výrobky

Mliečne výrobky

Stravovacie zariadenia

Príprava jedál

Kultúra stolovania

Zdravá výživa

Multikultúrna spoločnosť

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Cudzojazyčná komunikácia

Štátne a cirkevné sviatky

Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Oblekanie a móda

Základné druhy oblečenia

Odevné doplnky

Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Druhy a vzory odevných materiálov

Móda a jej trendy

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Športové disciplíny

Význam športu pre rozvoj osobnosti

Nové trendy v športe

Fair play športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia

Pošta a telekomunikácie

Druhy a spôsoby nákupu a platenia

Hotely a hotelové služby

Centrá krásy a zdravia

(kaderníctva, fitnes, ...)

Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely

Moja krajina a moje mesto

Geografický opis krajiny

Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia

Kultúra a jej formy

Umenie – spoločnosť – kultúra

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok

Formy komunikácie

Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy

Predstavy mládeže o svete

Zamestnanie

Pracovné pomery a kariéra

Platové ohodnotenie

Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy

Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály

Pozitívne a negatívne vzory

Slovensko

Geografické údaje

História

Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje

História

Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Vybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň A1

Témy/Všeobecne/ Podtémy	Úroveň A1
1 Rodina a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> - Osobné údaje - Rodina - vzťahy v rodine - Národnosť/štátna príslušnosť - Tlačivá/dokumenty - Vzťahy medzi ľuďmi - Náboženstvo 	Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine <p>имя, фамилия, девочка, семья, папа, мама, ребёнок, дети, сын, дочка, бабушка, дедушка, внук, внучка, дядя, тётя, двоюродный брат, двоюродная сестра, жить, работать, профессия, инженер, врач, медсестра, водитель, официант, официантка, служащий, служащая, предприниматель, предпринимательница, экономист, звать, меня зовут, представить, познакомиться, познакомиться, подруга, друг, любить, отдыхать, играть, должен, должна, должны, помогать, надо, мыть, посуда, вытирать, поливать, пыль, выносить, мусор</p>
2 Domov a bývanie <ul style="list-style-type: none"> - Môj dom/byt - Zariadenie bytu - Domov a jeho okolie - Bývanie v meste a na dedine - Spoločnosť a životné prostredie - Spoločnosť a jej životný štýl 	Môj dom/byt Zariadenie bytu <p>город, деревня, жить, дом, этаж, подъезд, лифт, комната, квартира, однокомнатная, двухкомнатная, трёхкомнатная, четырёхкомнатная, большая, маленькая, светлая, тёмная, уютная, большая, высокий, низкий, гостиная, детская, кабинет, спальня, кухня, ванная, туалет, балкон, лоджия, гардероб, помещение, прихожая, коридор, кровать, диван, кресло, удобный, ковёр, телевизор, стенка, лампа, плита (газовая, электрическая), посуда, стакан, убирать, спать, между, посреди, перед, за, под, над, далеко, недалеко, близко, электроприборы, холодильник, морозильник, стиральная машина, микроволновая печь, пылесос, уют, видеомэгаффон, музыкальный центр, мебель, висеть, настольная, ночная лампа, занавеска, бельё (постельное)</p>
3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie <ul style="list-style-type: none"> - Ľudské telo - Fyzické charakteristiky - Charakterové vlastnosti človeka - Choroby a nehody - Hygiena a starostlivosť o telo - Zdravý spôsob života - Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie 	Ľudské telo Fyzické charakteristiky <p>человек (люди), голова, волосы (короткие, длинные, светлые, тёмные, каштановые, рыжие), блондин, блондинка, брюнет, брюнетка, лицо (круглое, продолговатое, смуглое, бледное, доброе, злое, в веснушках), нос (курносый, длинный, маленький, орлиный, картошкой), рот, губы, ухо (уши), глаз (-а), голубые, синие, карие, чёрные, шея, язык, зуб, щека, борода, усы, плечо, туловище, грудь, живот, спина, рука, нога, палец, возраст, юноша, молодой, пожилой, старый, мужчина, старик, девушка, женщина, старуха, рост, средний, высокий, низкий</p>
4 Doprava a cestovanie <ul style="list-style-type: none"> - Dopravné prostriedky 	Dopravné prostriedky <p>транспорт, городской, трамвай, троллейбус, автобус, машина,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a leteckých sietí 	<p>автомобиль, такси, метро, водитель, таксист, пассажир, самолёт, аэропорт, вокзал, расписание поездов, идти, ходить, ехать, ездить, пешком, пройти, проехать, перейти, перекрёсток, переход, светофор, осторожно, свет, билет, пластиковая карта, компостер, турникет, остановка, стоянка такси, станция, войти, входить, выйти, выходить, спуститься, подняться, номер, посетить, пешеход, железная дорога, поезд, скорый, пригородный, электричка, вагон</p>
<p>5 Vzdelávanie a práca</p> <ul style="list-style-type: none"> - Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a profesie - Školský systém - Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky 	<p>Škola a jej zariadenie Učebné predmety</p> <p>школа, класс, парта, доска, стул, стол, шкаф, полка, окно, дверь, стенгазета, школьные принадлежности, тетрадь, учебник, ручка, пенал, карандаш (простой, цветной), дневник, классный журнал, резинка, линейка, портфель, рюкзак, фломастер, мел, губка, тряпка, ученик, ученица, ученики, школьник, школьница, школьники, одноклассник, предмет, урок, занятие, перемена (большая, маленькая), отметка, оценка, диктант, контрольная работа, отличник, хорошист, троечник, двоечник, второгодник, учебный год, четверть, полугодие, каникулы, дежурный, расписание уроков, родной язык, иностранный язык, русский язык, словацкий язык, литература, английский язык, немецкий язык, математика, физика, история, география, обществоведение, биология, химия, физкультура, информатика, сочинение, пение, рисование, кружок, стихотворение, кабинет, физкультурный зал, раздевалка, учительская, учить, учиться, писать, читать, изучать, говорить, сказать, рассказать, рассказывать, слушать, смотреть, отвечать, ответить, считать, переводить, перевести, знать, открыть, закрыть, встать, вставать, класть, положить, взять, брать, поднять, поднимать, рисовать, стирать, стереть, присутствовать, отсутствовать, преподавать, строгий, любимый, справедливый, хороший, интересный, пример, образец, цвет, красный, синий, чёрный, белый, зелёный, коричневый, оранжевый, розовый, фиолетовый</p>
<p>6 Človek a príroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvieratá/fauna - Počasie - Rastliny/flóra - Klíma - Človek a jeho životné prostredie - Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia 	<p>Zvieratá/ rastliny Počasie</p> <p>домашние животные, гулять, кормить, собака, порода, дворняжка, породистая, шерсть, морда, хвост, лапа, вид, кошка, корова, лошадь, коза, овца, кролик, свинья, домашняя птица, курица (куры), гусь, утка, индюк, дикие животные, зоопарк, волк, лиса, олень, кабан, горный козёл, птицы, орел, сокол, воробей, ворона, синица, летать, улетать, прилетать, погода, хорошая, плохая, прекрасная, чудесная, пасмурная, ненастная, холодная, морозная, переменная, облачный, жаркий, туман, дождливый, ветренный, безветренный, светит солнце, идёт дождь, дует ветер, слабый, сильный, умеренный, осадки, молния сверкает, гром гремит, градус, термометр, мороз, жара, природа, времена года, весна, лето, осень, зима</p>

<p>7 Voľný čas a záľuby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Záľuby - Knihy a čítanie - Rozhlas, televízia a internet - Výstavy a veľtrhy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti 	<p>Záľuby</p> <p>свободное время, увлечение, хобби, кататься на санках, на коньках, на лыжах, на велосипеде, на лодке, на роликовых коньках, играть в футбол, лепить снежную бабу, играть в снежки, купаться, загорать на солнце, кино, фильм, книга, радио, музыка, популярная, классическая, собирать, коллекционировать, коллекция, салфетка, открытка, наклейка, марка, плакат, значок, этикетка, монета, фотография, играть в компьютере, танцевать, заниматься, музыкальный инструмент, гитара, скрипка, рояль (фортепьяно), труба, флейта, аккордеон, компакт-диск, журнал, петь, исполнять, интересоваться (-ся), записать (-ся), записывать, путешествовать, отдыхать, летний детский лагерь, палатка, костёр, поездка</p>
<p>8 Stravovanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stravovacie návyky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie - Nápoje - Cestoviny a múčne výrobky - Mliečne výrobky - Stravovacie zariadenia - Príprava jedál - Kultúra stolovania - Zdravá výživa 	<p>Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje</p> <p>меню, закуска, холодный, горячий, завтрак, обед, ужин, первое, второе, третье, мясо: говяжье (говядина), свиное (свинина), баранина; сахар, шоколад, фрукты, яблоки, груши, сливы, лимон, банан, арбуз, черника, земляника, овощи: картошка, капуста, морковка, перец, помидор, свёкла, петрушка, укроп, салат, перец, огурец; напитки: чай, какао; конфета, суп, овощной, мясной, куриный, борщ, рецепт, сок, фруктовая вода, минеральная вода, пепси-кола, ветчина, колбаса, сыр, котлеты, жареный, варёный, печёный, мороженое, рис, тарелка, глубокая, мелкая, чашка, вилка, нож, ложка, столовая, чайная, кофейная, кастрюля, чайник, есть, пить</p>
<p>9 Multikultúrna spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cudzie jazyky - Rodinné sviatky - Cudzojazyčná komunikácia - Štátne a cirkevné sviatky - Zvyky a tradície v rôznych krajinách - Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií 	<p>Cudzie jazyky Rodinné sviatky</p> <p>язык, родной, чужой, словацкий, русский, английский, немецкий, поздравлять, праздник, семейный, праздновать, день рождения, именины, дарить, подарок, гость, хозяин, хозяйка, хозяева, домохозяйка, гостеприимный, добро пожаловать</p>

10 Obliekanie a móda - Základné druhy oblečenia - Odevné doplnky - Výber oblečenia na rôzne príležitosti - Druhy a vzory odevných materiálov - Móda a jej trendy	Základné druhy oblečenia одежда, пальто, плащ, шуба, платье, блузка, брюки, джинсы, юбка, платье, рубашка, комбинезон, джемпер, свитер, куртка, сарафан, купальник, плавки, костюм, пиджак, жилет, носки, чулки, колготки, гольфы, сапоги, ботинки, туфли, сандалии, кроссовки, кеды, тапочки, босоножки, кофта, пуловер, шарф, варежки, перчатки, носить, надевать, одевать, одеваться, размер, мне идёт это платье (не идёт)
11 Šport - Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne - Športové disciplíny - Význam športu pre rozvoj osobnosti - Nové trendy v športe - Fair play športového zápolenia	
12 Obchod a služby - Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby - Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitnes, ...) - Kultúra nakupovania a služieb	
13 Krajiny, mestá a miesta - Krajiny a svetadiely - Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny - Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest	
14 Kultúra a umenie - Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Umenie – spoločnosť – kultúra	

15 Človek a spoločnosť; komunikácia - Jazyk ako dorozumievací prostriedok - Formy komunikácie - Kultúra komunikácie	
16 Mládež a jej svet - Aktivity mládeže - Vzťahy medzi rovesníkmi - Generačné vzťahy - Predstavy mládeže o svete	
17 Zamestnanie - Pracovné pomery a kariéra - Platové ohodnotenie - Nezamestnanosť	
18 Veda a technika v službách ľudstva - Technické vynálezy - Vedecký pokrok	
19 Vzory a ideály - Človek, jeho vzory a ideály - Pozitívne a negatívne vzory	
20 Slovensko +13 - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	
21 Krajina, ktorej jazyk sa učím +13 - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	

VII Učebné plány

Schválená koncepcia cudzích jazykov v ZŠ a SŠ, ktorá bola prijatá dňa 12. septembra 2007 uznesením vlády SR č.767/2007, stanovuje zavedenie cieľového modelu do praxe v prechodnom období päť až osem rokov. Navrhované modely učebného plánu vychádzajú zo súčasného stavu a predpokladajú rad postupných zmien pre dosiahnutie všeobecného cieľa: *dosiahnutie komunikačnej úrovne B1/B2 podľa SERR v prvom CJ a komunikačnú úroveň A2/B1 podľa SERR v druhom CJ u všetkých žiakov edukačného systému v SR po skončení strednej školy a uznanie dosiahnutého jazykového vzdelania vo všetkých členských štátoch Európskej únie a Rady Európy.*

Z daného dôvodu je nevyhnutné ponúknuť model pre prechodné obdobie, ktorý zabezpečí kvalitu, efektivitu a koherenciu zavedenia cieľového modelu všetkým školám podľa ich možností a reálneho harmonogramu implementácie.

Prechodný model si môže škola zvoliť pri implementácii prvého cudzieho jazyka, ale do troch rokov/max. piatich rokov od začiatku doby implementácie musí prejsť na cieľový model od 3. ročníka ZŠ.

Druhý CJ sa zavedie v prechodnom období 8 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu 2. cudzieho jazyka. V prípade, že škola dokáže podľa presne stanovených kritérií zabezpečiť cieľový model skôr, môže ho uviesť po rozhodnutí vedenia školy do praxe.

Zavedenie nového modelu so všetkými náležitosťami sa začne realizovať od školského roka 2009/2010 **povinným zavedením jednotného variantu učebného plánu** ako to stanovuje model pre prechodné obdobie, t. j. od 5. ročníka ZŠ v prvom CJ v hodinovej dotácii 4 hodiny týždenne. V prípade, že škola disponuje kvalifikovaným učiteľom 1. stupňa môže prejsť na cieľový model pre prvý cudzí jazyk ihneď od začiatku zavádzania koncepcie do praxe. Cieľový model pre prvý cudzí jazyk sa bude zavádzať v prechodnom období 3 - 5 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu prvého CJ.

Pod pojmom kvalifikovaný učiteľ pre 1. stupeň ZŠ sa chápe učiteľ, ktorý dosiahne minimálnu úroveň v cudzom jazyku – B2 podľa SERR, má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ a absolvoval štúdium v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí, alebo učiteľ, ktorý dosiahol vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo všeobecnovzdelávacích/akademických predmetov so špecializáciou cudzí jazyk a doplneným štúdiom v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí.

Počet učiteľov potrebných pre implementáciu cieľového modelu v druhom cudzom jazyku bude zabezpečený z množiny počtu už existujúcich učiteľov cudzích jazykov.

Prechodné obdobie implementácie cieľového modelu sa skončí najneskôr v školských rokoch 2017 - 2019. Celková doba implementácie je závislá od realizácie štátom stanovených podmienok, ako aj od schopnosti škôl dosiahnuť cieľový model v kratšom časovom období. **Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu cudzích jazykov v cieľovom modeli.**

Školy, ktoré majú schválený variant od 1. ročníka a splňajú podmienku kvalifikovanosti učiteľa cudzieho jazyka 1. stupňa, môžu si tento variant ponechať v rámci Školského vzdelávacieho programu.

Cieľový model

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba
Maturitná úroveň		A	B			2. CJ	2. CJ	2. CJ	
Dosiah. úroveň SERR		B2	B1	B1.1	AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B			AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3			B1/B2.1	B1	A2	
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2		
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2****	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2****	
Dosiah. úroveň SERR		A2	A2	A2					AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Základná škola (ročník)	9. roč.	3	3	3		A1	A1	A1	
	8. roč.	3	3	3		3	3	3	
	7. roč.	3	3	3		3	3	3	
	6. roč.	3	3	3		3	3	3	
	5. roč.	4	4	4		3	3	3	
	4. roč.	4	4	4					
	3 ***	3	3	3					
Počet hodín týždenne		39	35	32		26	30	22	
Absolútny počet hodín		1083	963	738		432	552	312	

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet- pre žiakov , ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 1. CJ	3./4. ZŠ	4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1.	2.	3.	4.	5.				GYM
					1./2.	3./4.							SOŠ
					1./2./3.								SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2. CJ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1.	2	3./4.	4.	4.						GYM
			1./2.	2./3.	3./4.	3./4.							SOŠ
			1./2.	2./3.									SOU

Model pre prechodné obdobie

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba
Maturitná úroveň		A	B			B			
Dosiah. úroveň SERR		B2	B1	B1.1	AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B1.1 B1	A2(2.1)		AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3			3 v 5*	2		
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***	
	2. roč.	4	3	3		4	3	2***	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***	
		ZŠ	ZŠ	ZŠ					
Dosiah. úroveň SERR		A2	A2	A2					
Základná škola (ročník)	9. roč.	4	4	4					
	8. roč.	4	4	4					
	7. roč.	4	4	4					
	6. roč.	4	4	4					
	5. roč.	4	4	4					
	4.								
	3.								
	2.								
	1.								
Počet hodín týždenne		36	32	29		14 / 18	10		
Absolútny počet hodín		1080	960	735		420 / 540	300		

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem
o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 1.CJ	5./6.	6./7.	7./8.	8./9.	1.	2.	3.	4.	5.				GYM
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ	1./2.	3./4.							SOŠ
					1./2./3.								SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2.CJ	1.	1./2.	2.	2./3.	3./4.	4./5.							GYM
	1.	2.	3./4.	4.									SOŠ
	1./2.	2./3.											SOU

Cieľový model pre školy s vyučovacím jazykom národností

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba
Maturitná úroveň		1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ	
Dosiah. úroveň SERR		A	B		AJ NJ FJ RJ	B			AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Stredná škola (ročník)	4. roč.	B2.1	B1.1	A2		A2/B1.1	A2	A.1	
	3. roč.	4	3			3 v 5*	2		
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2****	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2****	
		4	3	3		4	3	2****	
Dosiah. úroveň SERR		A2.1	A2.1	A2.1					
Základná škola (ročník)	9. roč.	A2.1	A2.1	A2.1		A1.1	A1.1	A1.1	AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
	8. roč.	3	3	3		2	2	2	
	7. roč.	3	3	3		2	2	2	
	6. roč.	3	3	3		2	2	2	
	5. roč.	3	3	3		2	2	2	
	4. roč.	3	3	3		2	2	2	
	3 ***	2	2	2		2	2	2	
		2	2	2					
Počet hodín týždenne		35	31	28					
Absolútny počet hodín		970	853	644					
						20	24	18	
						330	442	252	

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadväbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1	C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2			
Ročníky v 1. CJ	3./4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1.	2.	3.	4.				GYM
				1./2.	3./4.						SOŠ
				1./2./3.							SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2.cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2. CJ	6./7./ 8./9 ZŠ	1.	2.	3./4.	4.*								GYM
		1./2.	2./3.	2./3./4.									SOŠ
		1./2./3											SOU

Model pre prechodné obdobie pre školy s vyučovacím jazykom národností

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU 3- ročné	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba
Maturitná úroveň		A	B			B			
Dosiah. úroveň SERR		B2	B1	B1.1	AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B1.1 B1	A2(2.1)		AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3			3 v 5*	2		
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***	
	2. roč.	4	3	3		4	3	2***	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***	
Dosiah. úroveň SERR		ZŠ	ZŠ	ZŠ					
Základná škola (ročník)		A2	A2	A2					
	9. roč.	3	3	3					
	8. roč.	3	3	3					
	7. roč.	3	3	3					
	6. roč.	3	3	3					
	5. roč.	3	3	3					
	4.								
	3.								
Počet hodín týždenne		31	27	24		14 / 18	10		
Absolútny počet hodín		930	810	600		420 / 540	300		

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem
o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 1.CJ	5./6.	6./7.	7./8.	8./9.	1.	2.	3.	4.	5.				GYM
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ	1./2.	3./4.							SOŠ
					1./2./3.								SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2.CJ	1.	1./2.	2.	2./3.	3./4.	4./5.							GYM
	1.	2.	3./4.	4.									SOŠ
	1./2.	2./3.											SOU

Literatúra

BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris : Hachette éducation 2000.

BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *Niveau B2 pour le français (utilisateur / apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris : Didier 2004.

BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOTE, G. *Niveau A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dilf) pour les premiers acquis en français*. Paris : Didier 2005.

BELZ, H., SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení v praxi*. Praha : Portál 2001, ISBN 80-7178-479-6.

BÉRARD, É. *Grammaire du français comprendre, réfléchir, communiquer (Niveaux A1/A2 du Cadre européen)*. Paris : Didier 2005.

BUTAŠOVÁ, A a kol.: *Jazyková politika v Slovenskej republike 2004. Jej východiská a smerovanie*, ŠPÚ 2006, ISBN 80-89225-04-07, (vsunuté kapitoly v publikácii: 1.1, s. 12 – 35), publikovanie čiastkových výstupov v rámci projektu ESF *Prehľadovanie efektívnosti vyučovania cudzích jazykov v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ*

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Kontinuita vo vzdelávaní v cudzích jazykoch pri prechode zo základnej na strednú školu, *Pedagogická revue*, 57, 2005, 2, s. 139-161.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Úroveň niektorých cudzojazyčných kompetencií žiakov 9. ročníka základných škôl, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 2, s. 156-176.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Zloženie vyučujúcich a klíma vyučovania cudzích jazykov, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 3, s. 292-311.

Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, Enseigner, Evaluer. Par: Didier 2001.

COMMISSION EUROPÉENNE, 2002. *Compétences clés*. Eurydice.

CONSEIL DE L'EUROPE, 1997. *Key competencies for Europe*. Report of the Symposium in Berne 27-30 March 1996. Strasbourg.

GOULLIER, F. *Cadre européen commun et Portfolios*. Paris : Didier 2005.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie a hodnotenie (Franko, Š: slovenský preklad). Bratislava : ŠPÚ 2006.

TANDLICOVÁ, Eva et al. *Glosár odborných anglicko-francúzsko-nemecko-slovenských termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava : ŠPÚ 2002.

Učebné plány pre 1. až 9. ročník základných škôl. Bratislava : MŠ SR 2003.

ÚIPŠ. *Jednorazové zisťovanie kvalifikovanosti učiteľov*. Bratislava : Ústav informácií a prognóz školstva 2001.

Vyhľadávka o ukončovaní štúdia v stredných školách. Bratislava : MŠ SR 2006.

Vzdelávací štandard z cudzích jazykov pre 5.-9. ročník základnej školy. Bratislava : MŠ SR 2002.